

Sygn. akt I ACz 1409/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2017r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Mariola Głowacka (spr.)

Sędziowie: SA Piotr Górecki

SA Ryszard Marchwicki

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2017r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 22 czerwca 2017r. sygn. akt XII C 2180/16

p o s t a n a w i a:

- 1) uchylić zaskarżone postanowienie,
- 2) rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić Sądowi Okręgowemu w Poznaniu w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Piotr Górecki Mariola Głowacka Ryszard Marchwicki

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu postanowieniem z dnia 22 czerwca 2017r. wyłączył z niniejszego postępowania sprawę o zapłatę na rzecz powoda przez pozwanego odszkodowania w kwocie 5.000 zł i przekazał ją do właściwego rzeczowo i miejscowo Sądowi Rejonowego dla Warszawy Woli pozostawiając do prowadzenia w Sądzie Okręgowym w Poznaniu w niniejszym postępowaniu sprawę o zapłatę 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że pozwem z dnia 24 listopada 2016r. powód M. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego Dyrektora Generalnego (...) Spółki Akcyjnej L. Ubezpieczenie z siedzibą w W. na jego rzecz kwoty 1.005.000 wraz ustawowymi odsetkami od dnia 16 lipca 2016r. W piśmie procesowym z dnia 8 maja 2017r. pełnomocnik powoda wskazał, że intencją powoda było skierowanie powództwa przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.. Nadto pełnomocnik sprecyzował żądanie powoda podając że wnosi o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.005.000 zł w tym 5.000 zł tytułem odszkodowania za szkodę powstałą w związku z zalaniem należącego do

powoda mieszkania objętego ochroną ubezpieczeniową oraz kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną powodowi wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 lipca 2016r. do dnia zapłaty.

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że zgodnie z treścią przepisu art. 16 k.p.c. sądy rejonowe rozpoznają wszystkie sprawy z wyjątkiem spraw dla których zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych. Natomiast przepis art. 17 pkt 4 k.p.c. stanowi, że do właściwości sądów okręgowych należą sprawy o prawa majątkowe w których wartość przedmiotu sporu przewyższa siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych, a w postępowaniu w sprawach gospodarczych sto tysięcy złotych. W myśl art. 200 § 1 k.p.c. sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość przekaże sprawę sądowi właściwemu.

Sąd pierwszej instancji mając na uwadze wyżej przytoczone przepisy oraz, że żądanie powoda w zakresie odszkodowania wynosi 5.000 zł uznał, że w przedmiotowej sprawie, jak chodzi o odszkodowanie w kwocie 5.000 zł, sądem właściwym rzeczowo jest sąd rejonowy. Natomiast właściwość miejscową Sąd Okręgowy ustalił na podstawie art. 30 k.p.c. zgodnie z którym powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby. W konsekwencji Sąd uznał, że sądem właściwym rzeczowo i miejscowo w zakresie żądania odszkodowawczego powoda jest Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód zaskarżając orzeczenie w całości. Wydanemu rozstrzygnięciu powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść postanowienia w postaci:

- 1) art. 200 § 1 k.p.c. poprzez jego zastosowanie i przekazanie roszczenia powoda o zapłatę odszkodowania w kwocie 5.000 zł Sądowi Rejonowemu właściwemu dla (...) mimo, że w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w Poznaniu jest właściwy rzeczowo i miejscowo do rozpoznania obu roszczeń zgłoszonych przez powoda,
- 2) art. 191 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie mimo, że w niniejszej sprawie spełnione zostały przesłanki do łącznego rozpoznania obu roszczeń powoda, gdyż powód dochodzi roszczeń przeciwko temu samemu pozwanemu, oba roszczenia nadają się do tego samego trybu postępowania, a Sąd Okręgowy w Poznaniu jest właściwy ze względu na ogólną wartość roszczeń,
- 3) art. 30 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy właściwość miejscowa Sądu w sprawie dochodzenia roszczenia o zapłatę odszkodowania w kwocie 5.000 zł winna zostać ustalona w oparciu o art. 10 § 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015r., który reguluje właściwość przemienną Sądu w sprawach wynikających z umowy ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, rozpoznanie zażalenia jako oczywiście uzasadnionego w trybie art. 395 § 2 k.p.c. oraz zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz powoda nieopłaconych nawet w części kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie powoda zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko skarżącego, że Sąd pierwszej instancji wydając zaskarżone orzeczenie niezasadnie nie zastosował przepisu art. 191 k.p.c., zgodnie z treścią którego powód może dochodzić jednym pozwem kilku roszczeń przeciwko temu samemu pozwanemu, jeżeli nadają się one do tego samego trybu postępowania oraz jeżeli sąd jest właściwy ze względu na ogólną wartość roszczeń, a ponadto - gdy roszczenia są różnego rodzaju - o tyle tylko, o ile dla któregośkolwiek z tych roszczeń nie jest przewidziane postępowanie odrębne ani też nie zachodzi niewłaściwość sądu według przepisów o właściwości bez względu na wartość przedmiotu sporu. W niniejszej sprawie powód dochodzi roszczenia o zapłatę kwoty w łącznej wysokości 1.005.000 zł w tym kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwoty 5.000 zł tytułem odszkodowania. Oba te żądania zostały zgłoszone przeciwko temu samemu pozwanemu tj. (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.. Nadto każde z nich nadaje się do tego samego trybu postępowania, a sądem właściwym ze względu na ogólną wartość roszczeń jest sąd okręgowy.

W orzecznictwie podkreśla się bowiem, że w wypadku dochodzenia jednym pozwem kilku roszczeń majątkowych przeciwko temu samemu pozwanemu na podstawie art. 191 k.p.c., dla określenia wartości przedmiotu sporu i przedmiotu zaskarżenia zlicza się ich wartość (tak Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 28 sierpnia 2013r. III CSK 176/13, Biuletyn SN - IC 2015 nr 10). W dalszej części analizowanego przepisu zastrzeżono, że w przypadku roszczeń różnego rodzaju powód zachowuje prawo do dochodzenia ich jednym pozwem, o tyle tylko, o ile dla któregokolwiek z tych roszczeń nie jest przewidziane postępowanie odrębne ani też nie zachodzi niewłaściwość sądu według przepisów o właściwości bez względu na wartość przedmiotu sporu. W niniejszej sprawie powyższe przesłanki nie zachodzą. Zarówno dla spraw o odszkodowanie jak i o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę nie przewidziano właściwości wyłącznej. Przy roszczeniach różnego rodzaju sąd musi być właściwy dla każdego z połączonych roszczeń. Roszczeniami różnego rodzaju są zaś te roszczenia, które należą do właściwości rzeczowej różnych sądów, a w szczególności takie, dla których zastrzeżoną jest właściwość wyłączna, tylko dla sądu rejonowego, bez względu na wartość przedmiotu sporu (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 marca 1996r. III APz 2/96, OSA 1997 nr 1, poz. 1, str. 54). Nadto komentatorzy analizowanego przepisu art. 191 k.p.c. zwracają uwagę, że skumulowane roszczenia nie muszą pozostawać ze sobą w związku, nie muszą też być oparte na jednakowej podstawie faktycznej ani prawnej. Jednocześnie wyjaśniają, iż roszczeniami majątkowymi różnego rodzaju są roszczenia o świadczenia pieniężne i niepieniężne. Roszczenia dotyczące świadczeń pieniężnych są jednorodnjowe z punktu widzenia komentowanego artykułu (vide: A. Góra-Błaszczkowska (red.) Kodeks postępowania cywilnego Tom I Komentarz art. 1-729 Warszawa 2015). Podstawowym celem kumulacji roszczeń jest łączne rozpoznanie w jednym postępowaniu i rozstrzygnięcie jednym wyrokiem dwóch lub więcej roszczeń. W konsekwencji ułatwia to dochodzenie roszczeń, obniża koszty ich dochodzenia oraz czyni zbędnym powtarzanie określonych czynności procesowych np. czynności postępowania dowodowego. Toteż należy przyznać rację żalącemu, że za łącznym rozpoznanem sprawy o odszkodowanie i zadośćuczynienie przemawiają także względy ekonomiki procesowej, gdyż postępowanie dowodowe dotyczące obu roszczeń jest co do zasady tożsame.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd pierwszej instancji rozstrzygnie w orzeczeniu kończącym sprawę.

Piotr Górecki Mariola Głowacka Ryszard Marchwicki